

MAFUNDISHO YA MSINGI NA ZAIDI

Mwongozo wa Somo la Biblia

MAFUNDISHO YA MSINGI NA ZAIDI

Mwongozo wa Somo la Biblia

Imeandikwa na Bob Waliszewski

Mafundisho Ya Msingi Na Zaidi

Mwongozo wa Somo la Biblia

Imeandikwa na Bob Waliszewski

Imetafsiriwa na Tegemea Mbise

Imehaririwa na Nkongi Emmanuel Kamwela na Esta Kweka

Imechapishwa na Foursquare Missions Press © 2003

Pamoja na Mizizi Mobile Missions Press © 2022

YALIYOMO

Sura		Ukurasa
1.	Neno	5
2.	Mungu	8
3.	Yesu	12
4.	Roho Mtakatifu	15
5.	Dhambi	17
6.	Kuzaliwa Mara ya Pili	20
7.	Ubatizo wa Maji	23
8.	Ubatizo wa Roho Mtakatifu	26
9.	Sifa	29
10.	Maombi	31
11.	Imani	34
12.	Uzima Tele	37
13.	Uponyaji wa Kimungu	39
14.	Kurudi Mara ya Pili	42
15.	Hukumu	45

S U R A Y A 1

N E N O

Biblia, Neno la Mungu, ndio msingi wetu wa kumjua Mungu. Kujaribu kumjua Mungu bila hilo ni kama kujaribu kujenga nyumba bila kuwa na ramani. Biblia ni ramani yetu kwa ajili ya maisha. Inayo maelezo jinsi ambavyo Mungu anamjali mwanadamu. Ni barua ya upendo ya Mungu kwa mwanadamu.

Biblia ni kweli kabisa na sahihi. Iliandikwa na watu ambao walivuviwa na Mungu. Hakuna kitabu kingine kinachoweza kufikia Biblia kwa umuhimu au ubora. Ni mwongozo wa maisha ya mwamini, wa milele na sasa. Mkristo ambaye imani yake inakua ni yule anayeamini Biblia na ambaye anachukua muda kila siku kusoma na kujifunza Neno.

1. Je! Yesu alifikiri nini kuhusu Agano la Kale?

(Mathayo 4:4,7,10) _____

2. Watu wengine hujaribu kupunguza visa vya Biblia kuwa hadithi na hekaya tu. Yesu aliwaonaje? (Mathayo 12:40)

3. Biblia inajithibitisha yenyewe kuwa kweli. Ni kiasi gani Biblia ni ya kuaminika? (2 Timotheo. 3:16;

2 Petro 1:20, 21) _____

4. Mengi yanaweza kusemwa juu ya uvuvio wa Agano la Kale, lakini vipi kuhusu Agano Jipya? Je! Petro anasema nini juu ya nyaraka za Paulo? (2 Petro 3:15-16) _____

5. Je! Biblia inasemaje juu ya ukweli wa maneno ya Kristo kama ilivyoandikwa katika Injili nne? (Yohana 6:63; Yohana 17:8) _____

6. Je! Unaweza kupata faida gani kupitia Neno la Mungu? (2 Timotheo 3:16) _____

7. Kulitafakari neno la Mungu ni zaidi ya kulisoma. Ni kusoma na kusoma tena, kukariri na kulitendea kazi. Je! Kuna faida gani za ziada kwako katika aina hii ya kujifunza? (Yoshua 1:8) _____

8. Ujuzi wa akili tu wa Neno la Mungu hautoshi-inatakiwa kuliadini. Je! Ni mtu gani aliyejua Maandiko vizuri ambaye Yesu alisema naye, Mathayo 4:1-11 hii ndiyo inaonyesha hili kwa wazi kabisa? _____

9. Ni njia gani zimetajwa katika Wakolosai 3:16 kwa ajili ya mtu anayeamini ili Neno likae ndani yake?

Orodhesha mawazo mengine. _____

10. Je! Yakobo anasema nini kuhusu mwamini na Neno? (Yakobo 1:22) _____

11. Je! Kuna matumizi gani ya Neno tunapolifikiria kama upanga? (Waebrania 4:12) _____

12. Toa mfano wa matumizi ya Neno kama upanga.

S U R A Y A 2

MUNGU

Mungu ni Mungu. Siku zote amekuwepo na atakuwepo kila wakati. Kwa kupitia yeye vitu vyote viliumbwa. Nguvu na maisha vinatoka kwake. Yeye ni Mwenye enzi. Ni mwenye nguvu zote. Yeye anajua yote. Na bado, Yeye ni mwenye upendo. Lakini haijalishi tunajaribu sana, hatuwezi kumuweka Mungu ndani ya “kisanduku.” Yeye ni mkubwa sana. Ni jinsi gani basi tunaweza kumchunguza? Tunaweza kumchunguza Mungu kupitia Mwanaye Yesu Kristo. (Wakolosai 2:9 "Maana katika yeye unakaa utimilifu wote wa Mungu, kwa jinsi ya kimwili.")

Kumwelewa Mungu kikamilifu haiwezekani. Mungu anazidi ufahamu wa mwanadamu. Hata hivyo mengi juu ya Mungu yanaweza kueleweka kwa sababu Mungu alichagua kujifunua kwa mwanadamu.

1. Soma Mwanzo 1:1 (maneno manne ya mwanzo tu) na hujibu swali: Nini dhana ya msingi kuhusu asili ya milele wa Mungu inayopaswa kuaminiwa ili kuelewa zaidi kuhusu yeye? (Tazama pia Kumbukumbu la Torati 33:27; Mika 5:2; Kutoka 3:14) _____

2. Soma Mwanzo 1:1. Ni ufahamu gani kuhusu asili ya Mungu unaupata kwenye aya hii?

3. Je! Biblia inafundisha nini kuhusu Mungu katika maandiko yafuatayo: Kumbukumbu la Torati 6:4; 1 Mambo ya Nyakati 16:26; 1 Wakorintho 8:4-6? _____

4. Mungu amefunua nyanja nyingi za utu wake kwa kupitia Neno Lake. Ni ufahamu gani unaweza kupata kutoka katika maandiko yafuatayo:

1 Wakorintho 10:13

Kutoka 34:6,7

Zaburi 91:1,2

Zaburi 121:3,4

Zaburi 103:17

Zaburi 34:8

Zaburi 23:2,3

Mambo ya Walawi 19:2

Zaburi 18:30

Hesabu 23:19

Isaya 55:8

5. Je! Mungu ametuita tuwe na nafasi gani katika Kristo? (Warumi 8:15; 1 Yohana 3:1) _____

6. Vile tunavyojua sivyo Mungu anavyojua. Ni kwa nini? (Matendo 15:18; Mathayo 6:8; Yeremia 1:5) _____

7. Je! Mungu ni mkubwa kiasi gani? (1 Wafalme 8:27) _____

8. Kwa nini hakuna mtu aliyewai kumwona Mungu?
(Yohana 4:24; 1 Timotheo 1:17) _____

9. Sifa moja ya Mungu ni madai yake kuwa Mungu
"mwenye wivu". (Kutoka 20:5; Kumbukumbu la Torati
4:24). Je! Hii kwako ina maanisha nini? _____

10. Je! Tunaweza kupata hakika gani ya kumjua Mungu
kupitia maandiko haya:
1 Mambo ya Nyakati 28:9 _____
Zaburi 139:1-4 _____
Mathayo 10:30 _____
11. Je! Kuna kitu chochote ambacho Mungu hawezi
kufanya? (Mathayo 19:26) _____

12. Mungu anadhibitije uovu? (Mwanzo 50:20; Warumi
8:28) _____

13. Yesu alisema Mungu alikuwa mtoaji. Kwa nini?

(Yohana 3:16; 1 Yohana 4:8) _____

14. Je! Yohana 1:1; Matendo 5:3, 4 na Kumbukumbu la

Torati 6:4 inatufundisha nini kuhusu Mungu? _____

S U R A Y A 3

YESU

Vitu vingi maishani vinaweza kugawanywa katika asilimia. Mgongo wa shati lako una lebo ambayo inasomeka kitu kama hiki: pamba 50%, polyester 50%. Ikiwa Yesu angekuwa na lebo, ingekuwa lebo hisiyokuwa ya kawaida zaidi ulimwenguni. Maandishi yake yangesoma 100% Mungu - 100% mwanadamu.

1. Agano la Kale lilitabiri mambo mengi juu ya maisha ya Kristo karne kadhaa kabla ya kuzaliwa kwake. Je! Mika anatabiri nini juu ya kuzaliwa kwa Kristo? (Mika 5:2)

2. Je! Isaya 7:14 ilitimizwaje katika kuzaliwa kwa Kristo?

3. Kwa nini Yesu alibatizwa? (Mathayo 3:15) _____

Ona Utatu huo katika aya ya 16-17.

4. Huduma za Yesu duniani zilikuwa nyingi. Kwa kutumia maandiko yafuatayo, orodhesha kadhaa.

Mathayo 4:17

Mathayo 5:2

Mathayo 8:16

Mathayo 8:23-26

Luka 5:24

Luka 7:14, 15

John 3:17

5. Ni muhimu sana kuelewa kuwa Yesu alikuwa 100% binadamu. Mara nyingi alikuwa amechoka. Alihisi kukataliwa, na alihisi majaribu bado bila dhambi. Kwa kweli, Yesu anaweza kuelewa kila kitu tunapitia kwa sababu amekwisha kupitia. Je! Ni sifa gani za kibinadamu tunazoziona katika Yesu?

Yohana 11:35 _____

Luke 8:23 _____

Marko 6:30-34 _____

Waebrania 4:15 _____

Yohana 19:1-3 _____

Wafilipi 2:8 _____

6. Ni muhimu kabisa pia kuelewa kwamba Yesu alikuwa 100% Mungu. Je! Tomaso alimwambia Yesu nini juu ya Uungu wake? (Yohana 20:26-29) _____

7. Petro alisema Kristo alikuwa nani? (Mathayo 16:16)

8. Je! Yohana Mbatizaji alisema Yesu alikuwa nani?
(Yohana 1:29-34) _____

9. Malaika ambaye alizungumza na wachungaji alisema nini kuhusu Yesu? (Luka 2:11) _____

Kwa habari zaidi tazama pia taarifa ya Simioni na Anna juu ya Yesu (Luka 2:25-38).

10. Ni yapi madai ya Yesu juu yake mwenyewe?

Yohana 8:58

Marko 2:7-10

Yohana 18:37

Yohana 10:30, 33

Yohana 9:35-38

Yohana 5:18

11. Yesu alikuwa wapi kabla Ajazaliwa na Mariamu?

(Yohana 17:5, 24) _____

12. Je! Jukumu la Kristo lilikuwa lipi wakati wa uumbaji?

(Wakolosai 1:15, 16; Yohana 1:1-3) _____

13. Je! Ni ipi nafasi ya Kristo mbinguni kuhusiana na malaika? (Waebrania 1:4, 6) _____

14. Ni nani aliyemwona Kristo baada ya kufufuka kwake?

(1 Wakorintho 15:5-8) _____

15. Ni tukio gani la kihistoria lililotokea ambalo lilifanya

Kristo asiwe tena na sisi kimwili? (Matendo 1:9) _____

16. Je! Malaika waliahidi nini kuhusu Kristo katika Matendo ya Mitume 1:11? _____

SURA YA 4

ROHO MTAKATIFU

Roho Mtakatifu ndiye mmojawapo wa Utatu. Yeye sio nguvu ya ulimwengu au "icho." Yeye ni tofauti na Baba na Mwana, lakini bado Utatu huo ni kamili na mmoja kabisa.

1. Roho alikuwa wapi wakati wa uumbaji? (Mwanzo 1:2)

2. Je! Roho Mtakatifu alichukua jukumu wakati wa Agano la Kale? (Zaburi 51:11) _____

3. Kulingana na Mathayo 28:19, je! Roho Mtakatifu ni sawa katika maumbile na Baba na Mwana?

4. Je! Ni sifa gani binafsi zilizowekwa kwa Roho Mtakatifu?

Warumi 8:27 _____

1 Wakorintho 2:10, 11 _____

Warumi 15:30 _____

1 Wakorintho 12:4-11 _____

Waefeso 1:17-20 _____

Yohana 16:13 _____

5. Ni zipi njia kadhaa ambazo Roho Mtakatifu anaweza kuathiriwa nazo binafsi?

Isaya 63:10 _____

Waefeso 4:30 _____

Waebrania 10:29 _____

Matendo 5:3 _____

Mathayo 12:31, 32 _____

6. Kwa nini Yesu alipanda kwenda kwa Baba yake?

(Yohana 16:5-7) _____

7. Je! Roho Mtakatifu anakaa wapi? (1 Wakorintho 6:19)

8. Je! Ni huduma gani za Roho Mtakatifu?

1 Wakorintho 12:4-11 _____

Wagalatia 5:22 _____

Matendo 1:5-8 _____

Warumi 8:26 _____

9. Soma Matendo 5:3, 4. Ni nini kinachoweza kujifunzwa kuhusu Roho Mtakatifu kupitia maandiko haya? _____

S U R A Y A 5

DHAMBBI

Dhambi ni kitu chochote mtu hufanya au hafanyi kinyume na mpango wa Mungu. Dhambi imesababisha kizuizi kati ya Mungu na mwanadamu (Isaya 59:2), kizuizi ambacho Yesu Kristo pekee ndiye anayeweza kuunganisha. Mungu hakuumba dhambi - mwanadamu alichagua kutenda dhambi na kwa kufanya hivyo alimwasi Muumba wake. Adhabu ya uasi huu ni mauti ya milele (Warumi 6:23). Ashukuriwe Mungu kwamba kwa kumwamini Kristo tumevuka kutoka mautini kwenda uzimani. (Yohana 5:24)

1. Baada ya Mungu kuumba mwanadamu na ulimwengu wake, lengo lake lilikuwa lipi kuhusu vyote viwili? (Mwanzo 1:31)

2. Je! Dhambi ilianza lini? (Yuda 1:6; 2 Petro 2:4) _____

3. Je! Ni amri gani ya Mungu kwa Adamu kuhusu miti na matunda yake? (Mwanzo 2:16, 17)

4. Soma Mwanzo 3:1-6.
- Je! Hawa alifanya dhambi gani? _____
 - Je! Kwa nini Hawa alifanya dhambi? _____
 - Matokeo yalikuwa nini? _____
5. Soma Warumi 5:12-17. Adamu alikuwa na athari dhahiri ya kihistoria.
- Ni athari gani? _____
 - Namna gani tatizo hili linaweza kutatuliwa? _____

6. Je! Kuna vitendo ambavyo kwa mtu mmoja vinaweza kuwa dhambi, lakini kwa mtu mwingine iwe sahihi kabisa? (Warumi 14:1-3) _____

7. Je! Ufafanuzi wa Paulo kuhusu dhambi ni nini katika Warumi 14:23? _____

8. Soma 1 Yohana 1:8 - 1 Yohana 2:2.
- Mtazamo wa Mkristo unapaswa kuwa nini juu ya dhambi? _____

 - Je! Wakristo wanahitaji kufanya nini ili kupata msamaha wa dhambi? _____

9. Soma 1 Yohana 3:4-6. Eleza kutokubaliana kwa dhahiri kati ya maandiko haya na 1 Yohana 2:1. _____

10. Je! Daudi alisema nini juu ya dhambi na ni nani hatimaye inathiri? (2 Samweli 12:13) _____

11. Je! Mungu "hufanya nini juu ya dhambi Mkristo anayotenda? (Zaburi 103:12) _____

S U R A Y A 6

KUZALIWA MARA YA PILI

Sisi sote tulizaliwa idadi ya miaka kadhaa iliyopita bila kuchagua sisi wenyewe. Wazazi wetu walifanya chaguo hilo. Kristo alitaka kila mtu apate kuzaliwa kiroho ili kuwa mshiriki wa familia ya Mungu. Kuzaliwa huku hakutegemei kitu chochote zaidi ya kukiri kwetu, kujitolea na kukubali kuwa Yeye ni Bwana (Warumi 10:9, 10). Kazi, matendo, na mwenendo haviathiri chochote, wala historia yetu ya dhambi ya zamani. Muuaji mbaaya zaidi anaweza kuzaliwa upya sawasawa kabisa na mtu asiye na hatia katika ulimwengu wote. Kwa maana hata mtu asiye na hatia kabisa bado ana dhambi. Wote wamefanya dhambi na kwenda kinyume na matakwa ya Mungu hivyo wote wanahitaji kupata kuzaliwa kiroho ili kuwa katika umoja na Mwenyezi.

1. Soma Yohana 3:1-21. Je! Yesu alimwambia Nikodemo nini juu ya vigezo vya kuona Ufalme wa Mungu? _____

2. Je! Unaaminije mtu kazaliwa tena? _____

3. Je! Jitihada zina mchango gani katika kuzaliwa mara ya pili? (Waefeso 2:8,9) _____

(1 Wakorintho 3:11-15) _____

4. Matokeo ya dhambi ni nini? (Warumi 6:23) _____

5. Baada ya kuwa Mkristo, je! Mtume Paulo bado alipambana na dhambi? (Warumi 7:14-20) _____

6. Ni nini kinachotokea juu ya "Hukumu ya laana" kwa waumini waliozaliwa mara ya pili? (Warumi 8:11) _____

7. Ni nini kinachotokea wakati mtu anapata kuzaliwa upya katika Kristo?
(2 Wakorintho 5:17) _____

(2 Wakorintho 5:21) _____

8. Soma Warumi 10:9,10. Kwa nini unafikiri kwamba Paulo alisema ni muhimu kumkiri Yesu kwa kinywa chako? _____

9. Yesu hatajilazimisha kwa mtu. Jinsi gani Ufunuo 3:20 inaelezaje jambo hili?

10. Je! Ni nini athari au matokeo katika maisha ya mtu baada ya kubadilika?

Yohana 3:18a _____

Matendo 8:8 _____

Warumi 5:1 _____

2 Wakorintho 6:16-18 _____

Warumi 8:15 _____

11. Wokovu unadhihirisha asili iliyobadilishwa kulingana na 2 Wakorintho 5:17. Na hii ni wazi kufuatana na:

1 Yohana 3:19 _____

1 Yohana 4:7 _____

1 Yohana 5:4 _____

SURA YA 7

UBATIZO WA MAJI

Bwana aliwaamuru wanafunzi wake kutunza maagizo mawili (maadhimisho mawili ya nje) ambayo yalipangwa kuwa baraka na msaada kwao katika maisha yao ya Kikristo na huduma. Moja lilikuwa Ubatizo wa Maji na lingine la Meza ya Bwana.

Ubatizo wa Maji ni sehemu muhimu ya Ukristo. Nyumba ya Kornelio, jamaa na marafiki wote walibatizwa kwa maji (Matendo 10:47, 48). Towashi wa Kushi alibatizwa mara moja baada ya kubadilika kwake (Matendo 8:36-38).

1. Ubatizo wa Maji ni ishara ya nje ya kazi ya ndani. Elezea Luka 3:3. _____

2. Soma Warumi 6:1-4
 - a. Wakristo hubatiziwa katika nini? _____

 - b. Je! Hiyo inamaanisha nini kwako? _____

 - c. Ni nini hutokea wakati wa ubatizo? _____

 - d. Matokeo ya kubatizwa yanapaswa kuwa nini? _____

3. Je! Ni amri gani ambayo Kristo alitoa juu ya ubatizo ambayo inaonyesha wazi umuhimu wake na faida zake? (Mathayo 28:19) _____

4. Je! Paulo na Yohana walisema nini ambacho kinakuongoza kuamini kwamba wokovu na ubatizo wa maji ni vitu viwili tofauti?

a. Waefeso 2:8 _____

b. Waebrania 9:22 _____

c. 1 Yohana 1:7 _____

5. Yohana Mbatizaji hakuwa mtu pekee wa kubatiza. Angalia watu ambao walihusika katika kubatiza katika maandiko yafuatayo:

a. 1 Wakorintho 1:13-16 _____

b. Matendo 8:38 _____

c. Yohana 4:1, 2 _____

6. Ingawa Wakristo wote wanapaswa kubatizwa, wakati mwingine ubatizo hauwezekani-kama vile ubadilishaji wa kitanda cha kifo. Je! Yesu anasema nini inaonyesha kwamba wokovu hautegemei ubatizo wa maji? (Luka 23:39-43) _____

7. Soma Mathayo 3:13-17.

a. Kwa nini Yohana hakutaka kumbatiza Yesu? _____

b. Kwa nini Yesu alibatizwa? _____

c. Jinsi gani Yohana alibatiza Yesu? _____

8. Ni nani anayeweza kubatizwa? (Matendo 16:25-34)

9. Yesu hakubatizwa akiwa mtoto mchanga. Kwa nini?

Kwa nini basi, alipelekwa Hekaluni? (Luka 2:21-24)

S U R A Y A 8

UBATIZO WA ROHO MTAKATIFU

Siku moja wakati Yohana Mbatizaji alikuwa akibatiza, alimwona Yesu na kuwaambia watu kuwa Yesu ni nani. Kwanza, alielezea kwamba Yesu alikuwa ni Mwana-kondoo wa Mungu ambaye angeondoa dhambi za ulimwengu na kwamba (Yesu) atabatiza kwa Roho Mtakatifu (Yohana 1:29-34).

Mara tu kabla ya kupaa, Kristo alisema maneno ya Yohana na aliwaahidi wanafunzi wake kwamba watabatizwa na Roho Mtakatifu (Matendo 1:4-8).

Kuna kitu kilikosekana katika maisha ya wanafunzi na Kristo alikijua. Ingawa wanafunzi wake walikuwa waumini waliojitoa, Kristo aliwaamuru kutokwenda nje na kuhudumu kwa kuwa walikuwa hawajapokea kipawa ambacho kingewapa nguvu; na hicho kipawa kilikuwa ubatizo wa Roho Mtakatifu.

1. Ni nabii gani katika Agano la Kale alitabiri ubatizo wa Roho Mtakatifu? (Yoeli 2:29) _____

2. Ni mwanafunzi gani aliyezungumzia utimilifu huu na ilikuwa iwe kwa wakati gani? (Matendo 2:14-16)

3. Je! Matukio ya Matendo 8:1-17 yanaonyeshaje kwamba ubatizo wa Roho Mtakatifu ni tofauti na ile ya uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili? _____

4. Je! Biblia inasema nini juu ya mtu anayeenda katika Roho? (Wagalatia 5:16) _____

5. Soma Matendo 2:1-4. Ingawa wanafunzi walikuwa na Roho aliyeishi ndani yao, hawakujazwa au kubatizwa na Roho.
- a. Je! Ni lini wanafunzi walipokea uzoefu huu wa pili, ubatizo na Roho Mtakatifu ambao Kristo alikuwa ameahidi? _____

- b. Je! Ni ishara gani za nje zilizoifanya iwe wazi kuwa wanafunzi walibatizwa kwa Roho Mtakatifu? _____

6. Mahubiri ya Petro siku ya Pentekoste yalionyesha wale ambao wanaweza kupokea kipawa cha Roho Mtakatifu. Je! Petro alisema ni nani angepokea? (Matendo 2:36-39)

7. Kwa nini wanafunzi walihitaji kipawa cha kubatizwa na Roho Mtakatifu? (Luka 24:49; Matendo 1:8) _____

8. Maandiko yafuatayo yanahusu matukio mengine ambapo watu walibatizwa kwa Roho Mtakatifu. Baada ya kuangalia maandiko utaandika mhusika na ni ishara gani, iliyofuatana na kila tukio.

a. Acts 8:14-17 _____

b. Matendo 9:10-19 _____

c. Matendo 10:39-48 (Ona kwamba ubatizo wa maji na ubatizo wa Roho Mtakatifu ni tofauti.) _____

d. Matendo 19:1-7 _____

9. Je! Mtu lazima afanye nini ili abatizwe na Roho Mtakatifu? (Luka 11:9-13) _____

SURA YA 9

SIFA

Sifa ni sehemu muhimu ya mwitikio wa Mkristo kwa Mungu. Ni kumjulisha Mungu kupitia sala kwamba mtu anathamini Muumba wake na mambo ambayo Amefanya na Anayoendelea kufanya katika maisha yake. **Sifa ni nini?**

1. Soma Luka 17:11-19.
 - a. Je! Watu wengi waliitikiaje baada ya kuponywa kupitia Kristo? _____

 - b. Je! Yule mwenye ukoma alijibuje? _____

2. Mtu anapaswa kumsifu Mungu mara ngapi? (Waefeso 5:19, 20; Zaburi 92:2) _____

3. Mtu anaweza kumsifu Mungu katika njia gani?
 - a. Waefeso 5:19, 20 _____
 - b. Zaburi 150 _____
 - c. 1 Wakorintho 14:13-16 _____

4. Kwa nini mtu anapaswa kumsifu Mungu?
 - a. 2 Samweli 22:4 _____
 - b. Zaburi 92:1 _____
 - c. Zaburi 145:3-9 _____

5. Soma Matendo 16:16-34.
- Kwa nini Paulo na Sila waliwekwa jela? _____

 - Licha ya kutupwa gerezeni, ni unyanyasaji gani ambao Paulo na Sila walipata? _____

 - Je! Majibu yao yalikuwaje kwenye mateso yao? _____

 - Je! Matokeo ya ushuhuda wa Paulo na Sila yalikuwa nini kwa mlinzi wa gereza? _____

6. Je! Habakuki alisema nini juu ya sifa katika sala yake? (Habakuki 3:3) _____

7. Waumini wapaswa waje namna gani mbele ya uwepo wa Bwana? (Zaburi 100:4) _____

8. Je! Petro anamaanisha nini anaposema juu ya sifa katika 1 Petro 1:7? _____

9. Orodhesha njia kadhaa za vitendo ambazo unaweza kumsifu Mungu maishani mwako. _____

S U R A Y A 1 0

MAOMBI

Maombi ni mazungumzo tu na Mungu. Haipaswi liwe jambo la kudhania. Sio lazima kuwa ya muda mrefu au sahihi kisarufi. Maombi yanaweza kuwa kwa Kiingereza, Kihispania, Kiebrania au hata lugha elfu tofauti. Kwa maana Mungu anajua tunayohitaji hata kabla ya kuomba. (Mathayo 6:8)

1. Soma Luka 11:1-13. Maombi ambayo Yesu aliwafundisha wanafunzi wake katika mistari ya 2-4 ni mwongozo mzuri wa maombi kwa jumla. Je! Ni miongozo gani katika maombi haya unaoweza kukufaa katika maombi yako mwenyewe? _____

2. Je! Habari kuhusu jirani anayeuliza mkate hufundisha nini kuhusu sala? _____

3. Unapaswa kusali mara ngapi? (1 Wathesalonike 5:17)

4. Katika macho ya Mungu, yeye anakuonaje ikiwa hautamwomba mtu ambaye unajisikia kumwomba au unalemewa naye? (1 Samweli 12:23) _____

5. Tunapaswa kusali vipi?
- a. Mathayo 6:6 _____
 - b. Waebrania 4:16 _____
 - c. Mathayo 18:19 _____
 - d. Marko 11:24 _____
 - e. Yakobo 5:16 _____
 - f. Zaburi 37:4 _____
6. Je! Kwa nini maombi yote hayajibiwa kwa njia tunavyofikiria inapaswa kuwa?
- a. Isaya 55:8 _____
 - b. 2 Wakorintho 12:8 _____
 - c. Mathayo 6:7 _____
 - d. Daniel 10:12-14 _____
 - e. 1 Petro 3:7 _____
7. Soma 1 Timotheo 2:1. Ushirika na Mungu kwa kiasi kikubwa ni ibada, kuadhimisha na sifa. Je! Paulo anahimiza Timotheo afanye nini?
- a. _____
 - b. _____
 - c. _____
 - d. _____

8. Paulo anazungumza juu ya hitaji la maombi katika huduma ya Kikristo. Katika maandiko yafuatayo, sala huombwa kwa nani?

a. Matendo 6:4 _____

b. Mathayo 17:21 _____

c. Matendo 12:5 _____

d. 2 Wakorintho 1:11 _____

S U R A Y A 1 1

IMANI

Ufunguo wa kufungua kila siri katika Biblia hutokana na "imani." Imani ni zaidi ya ufahamu wa kiakili, ni ujasiri kamili na tumaini pale mtu anajitoa kwa kitu kabisa. Kuna hadithi ya mtu ambaye alitembea kwenye kamba juu ya maporomoko ya maji wa mto wa Niagara akisukuma toroli iliyojaa matofali. Alifanya safari hiyo mara kadhaa - akisukuma toroli huku wakati akienda mbele na kuvuta toroli akienda nyuma. Mwishowe, alisimama muda wa kutosha kuongea na umati wa waliokuwa wakimwangaia. Akauliza, "Je! Kuna mtu yeyote anayeamini kwamba ningeweza kuchukua matofali haya kutoka kwenye toroli hili na kumtia mtu ndani yake ninapotembea kwenye kamba juu ya maporomoko ya maji?" Umati wote ulikubali. Basi yule mtembea kwa kamba aliuliza tena, "Nani angependa kuwa wa kwanza kujitolea?" Alitazama na kungojea, hakuna mtu aliyejitolea. Kwa kweli, hakuna mtu aliyeamini hadi kufikia kile ambacho Biblia huita imani. Imani ya kweli ilikosekana kwani hakuna mtu ambaye kwa kweli "angejitoa" hadi kufikia hatua ya kuingia kwenye toroli.

1. Imani ni nini kwako? _____

2. Je! Biblia inasema nini juu ya imani?
(Waebrania 11:1-3) _____

3. Katika dhiki zote za Ayubu, imani yake tu ndio iliyomwimarisha. Kwa nini Ayubu alikuwa na imani? (Ayubu 13:15,16; Ayubu 19:25,26) _____

4. Kwa nini unapaswa kuwa na imani? (Wafilipi 4:6; Habakuki 3:17-19) _____

5. Wakati mwingine inaonekana kwamba imani yetu inajaribiwa. Ni nini hasa kinachotokea wakati huu? (Yakobo 1:2, 3) _____

6. Mtu anahitaji kuwa na imani kiasi gani? (Mathayo 17:20; Mithali 3:5) _____

7. Matokeo ya imani ya kimungu ni nini? (Warumi 8:28) _____

8. Imani inashika sehemu muhimu ya silaha ya Mungu. Toa umuhimu wake. (Waefeso 6:16) _____

9. Ni nini kinachoweza kuharibu imani ya mtu? (Warumi 8:37-39) _____

10. Tunapaswa kufanya nini ikiwa tunahisi kwamba imani yetu haitoshi? (Marko 9:24) _____

11. Imani yetu inapaswa kukaa wapi na matokeo ya imani ya aina hii ni yapi? (Warumi 3:21-26) _____

12. Mungu ni Mpaji wetu na Chanzo chetu. Anatuamuru tusiwe na wasiwasi juu ya kitu chochote, lakini kuwa na imani kila wakati. Je! Mwelekeo wako maishani unapaswa kuwa wapi? (Mathayo 6:33) _____

S U R A Y A 1 2

U Z I M A T E L E

Katika ukristo, wakati unaishi kikamilifu kama Mungu anavyokusudia inafurahisha, inatia nguvu na kuleta maana bora. Yesu alisema kwamba alikusudia watoto wake wote wapate furaha ya kweli (Yohana 17:13). Kwa kweli, hata aliomba kwamba Wakristo wote wapate “kipimo kamili cha furaha” ambacho Yeye atakitoa. Hii inaanza wakati wa wokovu, lakini haishii hapo. Kwa maana Mungu anakusudia tuingie katika rasilimali Yake ili tupate maisha kwa kiwango kikamilifu katika maisha yetu.

1. Soma Yohana 10:10.
 - a. Mwizi ni nani? _____
 - b. Lengo la mwizi ni nini? _____
 - c. Lengo la Mchungaji Mwema ni nini? _____
2. Swali la kufikiria: Yesu alikuwa mtu wa furaha ya kweli, lakini bado alipata maumivu. Alilia na alikasirika hadi akafukuza wabadilishaji wa pesa Hekaluni. Je! Kuna tofauti kati ya furaha na shangwe? _____

3. Je! Ni nini matakwa ya Mungu kwa mwamini kuhusu furaha? (Wafilipi 4:4) _____

4. Paulo alikuwa wapi wakati aliandika andiko lifuatalo? (Wafilipi 1:12,13)

5. Ni rahisi kupata furaha wakati wa hali nzuri. Lakini unawezaje kupata furaha wakati usio wa hali nzuri?
- Yakobo 1:2 _____
 - Warumi 8:28 _____
 - 1 Wathesalonike 5:16-18 _____
6. Maisha mengi ya Kikristo hayapatikani na "watoto wachanga katika Kristo." Soma Waebrania 5:1–6:3.
- Je! Mkristo anapaswa kukusudia nini kuhusu ukuaji wake binafsi? _____

 - Mtu hufikiaje lengo hili? _____

7. Uzima tele ni maisha ya ushindi. Soma Waefeso 6:10-18.
- Je! Kwa nini Mkristo anapaswa kuvaa silaha za Mungu? _____

 - Ni silaha ngapi za Mungu zinahitajika kupigana vita vizuri kiroho? _____

 - Orodhesha silaha za ulinzi za Mungu: _____

 - Ni silaha ipi tu iliyotengenezwa kwa kupigana vita? _____

S U R A Y A 1 3

UPONYAJI WA KIMUNGU

Ukweli wote wa Agano Jipya una mizizi yake katika Agano la Kale. Agano la Kale na Jipya hutoa agano la uponyaji la kimungu. Isaya anatabiri juu ya huduma ya uponyaji ya Kristo, na Yesu mwenyewe anasema juu ya utimilifu wake.

Uponyaji wa kimungu umejikita katika Yesu (Luka 5:17). Wanafunzi waliponya tu na mara zote kwa jina la Yesu. Uponyaji wa kimungu ni nguvu ya Bwana Yesu Kristo kuponya wagonjwa na wanaoteseka katika kujibu maombi ya imani.

Nguvu inayoponya imewekwa katika kujibu sala (Marko 11:24; 9:23). Aina ile ile ya uponyaji wa kimungu ambao ulitekelezwa na Bwana mwenyewe wakati alipoponya viwete, waliopooza na vipofu ni aina ile ile ya uponyaji ambayo Aliahidi ingefuata wale wanaoamini (Marko 16:17, 18).

Mungu sio Bwana wa nafsi na roho tu, lakini pia ni Bwana wa mwili (1 Wakorintho 6:19, 20). Ukombozi wa Kristo, ambao 'tumenunuliwa kwa bei,' ni pamoja na mwili wa kawaida.

1. Uponyaji wa kimungu katika Agano la Kale alilopewa Israeli umeandikwa katika Kutoka 15:26. Iliahidi nini?

2. Utoaji wa Agano Jipya unasemwa na Yakobo. Je! Inalinganaje na ile ya Agano la Kale? (Yakobo 5:14, 15)

3. Je! Tunawezaje kujua kuwa Mungu hajabadilika?
(Yakobo 1:17; Waebrania 13:8) _____

4. Je! Isaya alitabiri nini katika Isaya 53:6-9? _____

5. Kulingana na andiko katika Mathayo 8:16, 17, unabii wa Isaya ulitimizwa kwa njia gani? _____

6. Mungu anafahamika kwa watu wake kwa majina saba ya mshikano ambayo Yehova-Rapha ni mojawapo. Je! Unaweza kutambua jina hili katika Kutoka 15:26? _____

7. Je! Ni msaada gani unaofuatana na msamaha wa dhambi kulingana na Mathayo 9:5? _____

8. Ni ishara gani zinafuatana na wale wanaoamini?
(Marko 16:17, 18) _____

9. Je! Kuna tofauti kati ya dhiki na magonjwa? Fafanua. _____

10. Yakobo anataja vitu vinne vya kufanya ikiwa wewe ni mgonjwa. Ni nini? (Yakobo 5:13, 14)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

11. Je! Ni masharti gani yanayohitajika ili kuponywa?
(Yakobo 1:6, 7; Luka 11:9) _____

12. Je! Sala ya imani itafanya nini kwa mwamini anapokuwa mgonjwa? (Yakobo 5:15) _____

S U R A Y A 1 4

KURUDI MARA YA PILI

Kuja mara ya pili kwa Yesu Kristo ndiyo tumaini la baraka la kanisa. Kila wakati tunaposhiriki Meza ya Bwana, tunafanya hivyo kwa kumkumbuka Kristo na kazi Yake ya ukombozi mpaka atakapokuja. Yesu anakuja tena kibinafsi, katika muundo unaoonekana halisi kama vile alivyokuja mara ya kwanza. Anaweza kuja wakati wowote na "wafu katika Kristo watafufuka kwanza: Basi sisi tulio hai na tuliobaki tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu kukutana na Bwana angani, na hivyo tutakuwa na Bwana milele." (1 Wathesalonike 4:16, 17)

1. Mbingu ni mahali pa aina gani? (Ufunuo 12:1-4) _____

2. Kwa nini Yesu alirudi kwa Baba? (Yohana 14:2, 3) _____

3. Alienda kwa njia gani? (Matendo 1:9) _____

4. Malaika walisema nini? (Matendo 1:10, 11) _____

5. Je! Paulo anamaanisha nini katika 2 Wakorintho 5:6-8 kuhusu mwamini kufurahiya kuwepo kwa ufahamu pamoja na Kristo wakati wa kufa? _____

6. Maelezo ya Ujio wa Pili kwa Bwana yamefafanuliwa katika 1 Wathesalonike 4:16, 17. Yaorodheshe hapa chini.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____
- h. _____

7. Ni nini kinachoweza kujulikana juu ya wakati wa kurudi kwa Kristo? (Mathayo 14:36) Kumbuka: Kwa mafunzo zaidi soma Mathayo 24 yote. _____

8. Wakati Kristo atakapokuja, itakuwa katika siri? (Mathayo 24:26, 27) _____

9. Kwa sababu hakuna mtu anayejua wakati Yesu atakuja tena, mtu anapaswa kujiahadhari na nini? (Mathayo 24:24) _____

Mtu anapaswa kuishije? (Mathayo 24:42, 44) _____

10. Tuna maneno gani ya kufarijiana?

(1 Wathesalonike 4:13-18) _____

11. Soma Ufunuo 22:1-7.

a. Nini itakuwa kazi ya wale watakaoishi milele pamoja na Mungu mbinguni? _____

b. Nini kitatokea kwa nuru mbinguni? _____

S U R A Y A 1 5

HUKUMU

Wanadamu wote watakutana na Mungu uso kwa uso (Warumi 14:11). Wengine watakuwa wakitarajia wakati wengine watakuwa na woga. Wale wanaomjua Yesu kibinafsi watafurahi kukutana naye, maana kwao kukutana na Kristo kunamaanisha kuishi pamoja naye milele (Ufunuo 20:6). Watu ambao wamemkataa Kristo wataogopa kuonana na Mungu...kwa ajili kwao, kukutana huko kunamaanisha kujitenga naye milele (Ufunuo 22:15-20).

Hukumu kwa waumini itafanyika wakati wa kuja kwa Kristo, wakati ambao atakaa kwenye kiti Chake cha hukumu kuwalipa watu wake kulingana na kazi zao.

1. Baada ya mtu kufa, nini kitakachofuata?
(Waebrania 9:27-29) _____

2. Je! Kuna yeyote anayeepuka hukumu? _____

3. Je! Yohana alisema nini juu ya mwamini kuja katika hukumu? (Yohana 5:24-29) _____

4. Wapi na lini mwamini anahukumiwa kwa dhambi zake?
(Warumi 8:1; Yohana 5:24; Ufunuo 2:11) _____

5. Ni nani atakayejitokeza kwenye kiti cha hukumu cha Kristo?

2 Wakorintho 5:10 _____

Warumi 14:10 _____

6. Je! Ni vitendo gani kadhaa ambavyo mwamini anawajibika navyo?

Mathayo 12:36 _____

Warumi 2:16 _____

1 Wakorintho 4:5 _____

1 Wakorintho 3:11-15 _____

Warumi 14:23 _____

7. Je! Paulo anasema nini kuhusu hukumu?

(Warumi 5:12-18) _____

8. Kuna tofauti gani kati ya kiti cha hukumu cha Kristo na hukumu kuu ya kiti cha enzi? (2 Wakorintho 5:10;

Ufunuo 20:6, 11-12) _____

9. Ni nani atakayejitokeza mbele ya hukumu kuu ya kiti cheupe cha enzi? (Ufunuo 20:11-15) _____

10. Je! Ni vitabu gani vinatumiwa kuhukumu katika uamuzi wa mwisho? (Ufunuo 20:12) _____

11. Soma Yohana 5:25-30.

a. Hakimu ni nani? _____

b. Je, nini kitatokea kwa wafu wakati wa hukumu? _____

c. Ni aina gani ya kujitenga itafanyika wakati wa hukumu? (Soma Ufunuo 20:11-15) _____

d. Wale wanaomjua Kristo wanapata "kuvuka." Yesu anamaanisha nini? (Yohana 5:24) _____

